

สื่อช่วยจัดสั้กับก่อนการสอน

๑. สื่อช่วยจัดสั้กับก่อนการสอน : ความหมายและความสำคัญ แนวคิดเรื่องสื่อช่วยจัดสั้กับ เกิดจากทฤษฎีการเรียนรู้ค่าที่มีความหมายของ เดวิด พี ออซูเบล(David P. Ausubel) หมายถึง สิ่งที่ช่วยเตรียมวางโครงสร้างของระบบความคิดให้แก่ผู้เรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นขอบข่ายของเนื้อหาที่เรียนอย่างกว้างๆ หรือ เพื่อช่วยประสานสิ่งที่เรียนเข้าเป็นกลุ่มก้อน หรือ เพื่อช่วยให้สั้กับใหม่เชื่อมโยงเข้ากับโครงสร้างสั้กับเดิมได้ดีขึ้น

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ความคิด และสั้กับเป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้ มนุษย์คิดได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะอาศัยสั้กับเป็นพื้นฐาน ออซูเบล กล่าวว่าคนเราอาศัยอยู่ในโลกของสั้กับมากกว่าโลกที่เป็นจริงตามธรรมชาติเพราะพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ทั้งที่เกี่ยวกับการคิดที่ดี การสื่อสารที่ดี การแก้ปัญหา และการตัดสินใจดี ล้วนแต่ต้องผ่านการกรองจากสั้กับมาทั้งสิ้น ดังนั้นการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดสั้กับด้วยวิธีการ และด้วยเครื่องมือที่เหมาะสม จึงเป็นสิ่งจำเป็นคือทำให้ผู้เรียนสามารถจัดระเบียบของการรับรู้และการเรียนรู้ หรือ จัดระเบียบประสบการณ์เดิมของเขาให้สอดคล้องกับประสบการณ์ใหม่ได้เป็นอย่างดี

ดังนั้น สื่อช่วยจัดสั้กับก่อนการสอน จึงหมายถึง "สิ่งที่น่าสนใจเพื่อช่วยวางรากฐาน หรือเค้าโครงความคิดให้แก่ผู้เรียนก่อนการสอนความรู้ หรือให้ประสบการณ์ใหม่แก่เขา เพื่อให้เขารับรู้และเรียนรู้ได้ดี และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นโดยอาศัยวิธีการ และสื่อประเภทต่าง ๆ เช่น โสตทัศนวัสดุ และอุปกรณ์หรือสิ่งพิมพ์เป็นตัวนำเสนอ" สื่อดังกล่าวเหล่านี้รวมทั้งคำพูดด้วยจะมาช่วยให้ผู้เรียนได้เห็น ได้ฟัง หรือได้อ่านสิ่งที่จะเป็นพื้นฐานแก่การเรียนรู้ และเรียนรู้อีกก่อนการเรียนที่จะตามมา

๒. ประเภทของสื่อช่วยจัดสั้กับ

การแบ่งประเภทของสื่อช่วยจัดสั้กับนั้น ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ต่าง ๆ ตามแต่ผู้กำหนดจะกำหนดขึ้น เช่น สตีเฟ่น

เบอร์นาร์ด ลูคาส (Stephen Bernard Lucas) ได้อา่ลักษณะการสั้กับเป็นเกณฑ์ และแบ่งออกเป็น ๓ ประเภทคือ :

- ก. สื่อช่วยจัดสั้กับที่อาศัยโสตสัมผัส (audio organizers)
- ข. สื่อช่วยจัดสั้กับที่อาศัยจักขุสัมผัส (visual organizers)
- ค. สื่อช่วยจัดสั้กับที่อาศัยการเขียน (written organizers)

นอกจากจะแบ่งตามเกณฑ์ดังกล่าวแล้ว บาร์ตัน บี โปรเจอร์ (Barton B. Proger) และคณะได้ถือช่วงเวลาเป็นเกณฑ์การแบ่งประเภทดังต่อไปนี้

- ก. สื่อช่วยจัดสั้กับก่อนการสอน (advance organizers) ซึ่งหมายถึง สิ่งช่วยจัดสั้กับที่ให้หรือเสนอแก่ผู้เรียนล่วงหน้า หรือก่อนการเรียนการสอน
- ข. สื่อช่วยจัดสั้กับระหว่างสอน (concurrent organizers) ซึ่งหมายถึง สิ่งช่วยจัดสั้กับที่ให้หรือเสนอแก่ผู้เรียนในขณะที่การเรียนการสอนกำลังดำเนินอยู่
- ค. สื่อช่วยจัดสั้กับหลังการสอน (post organizers) ซึ่งหมายถึง สิ่งช่วยจัดสั้กับที่ให้ หรือเสนอแก่ผู้เรียนหลังจากกระบวนการเรียนการสอนสิ้นสุดลง

๓. ลักษณะการแสดงออกของสื่อช่วยจัดสั้กับก่อนการสอน

สื่อช่วยจัดสั้กับก่อนการสอน ไม่ว่าจะเป็นคำพูดหรือภาพ หรือสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ก็ตาม เมื่อนำมาเสนอแก่ผู้เรียนจะมีลักษณะการแสดงออกดังต่อไปนี้

- ก. บอกให้ผู้เรียนทราบเนื้อหาอย่างย่อก่อน
- ข. บอกให้ผู้เรียนทราบเค้าโครงของเรื่อง หรือแนวความคิดอย่างสังเขปก่อน
- ค. ป้อนคำถามหลัก หรือคำถามนำให้คิด หรือตอบไว้ล่วงหน้า
- ด. ดนปรกติก่อนการสอน หรือการบรรยาย หรือเสนอข้อ

ความรู้ที่เป็นรายละเอียด โดยการใช้สื่อทัศนวัสดุ และ -
 อุปกรณ์. ผู้สอนที่ด้อยมีชีวิตเตรียมการรับรู้และการเรียนรู้
 ด้วยวิธีการและเครื่องมือต่าง ๆ เมื่อก่อนก็มีที่ใช้คำพูด หรือ
 คำถาม ต่อมาเทคโนโลยีการสื่อสารและการศึกษาเจริญขึ้น
 แทนที่จะใช้วาจาของครูเป็นสิ่งช่วยเตรียมความพร้อม เรา
 สามารถใช้สื่อทัศนะทั้งหลายให้มาทำหน้าที่แทน โดยมี
 ภาพ เสียง อักษร มาประกอบ ทำให้น่าสนใจ และมี
 ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น ก่อนฉายภาพยนตร์ประกอบการ

สอน ครูอาจนำภาพตอนสำคัญ ๆ ที่มีอยู่ในภาพยนตร์มาให้ผู้
 เรียนวิพากษ์ลำดับของเนื้อหา ก่อน แล้วจึงจะฉายภาพยนตร์
 ต่อไป เป็นต้น การทำเช่นนั้นนอกจากจะช่วยลดการกือในด้าน
 เตรียมความพร้อมของผู้เรียนลงได้ส่วนหนึ่งแล้ว ยังเป็น
 นวัตกรรมที่น่าสนใจสำหรับการค้นคว้าวิจัย การผลิตสื่อ และ
 การใช้เทคโนโลยีการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องต่อไปใน-
 อนาคตอีกด้วย

เรื่อง กุฎ

บรรณานุกรม

- Ausubel, David P. Educational Psychology : A Cognitive View. New York,
 Holt, Rinehart and Winston, 1968. 685 p.
- "The Use of Advance Organizers in the Learning and Retention
 of Meaningful Materials," Journal of Education Psychology. 51:
 267-272, 1960.
- Ausubel, David P. and Fitzgerald D. Ausubel. "Organizers, General
 Background and Antecedent Learning," Journal of Education -
Psychology. 53 : 243-249, 1962
- Lucas, Stephen Bernard. "The Effect of Utilizing Three Types of Advanc
 Organizers for Learning a Biological Concept in Seventh Grade science,"
Dissertation Abstracts International. 33 : 3390-A. 1972.
- Proger, Barton B. and others "Conceptual Pre-Structure for Detailed
 Verbal Passages," The Journal of Educational Research. 64 : 28-33,
 September, 1970.